

**МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
ОДЕСЬКИЙ НАЦІОНАЛЬНИЙ ЕКОНОМІЧНИЙ УНІВЕРСИТЕТ**

Кафедра Фінансового менеджменту та фондового ринку

РЕФЕРАТ
кваліфікаційної роботи
на здобуття освітнього ступеня магістра
зі спеціальності 072 «Фінанси, банківська справа та страхування»
(шифр та найменування спеціальності)
за магістерською програмою професійного спрямування
«Фінансовий та страховий менеджмент»
(назва магістерської програми)

на тему: «Страхування автотранспортних засобів (авто-каско) та його
розвиток в Україні»
(назва теми)

Виконавець:

студент 6 курсу ФЕФ
Демиденко Марія Андріївна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

Науковий керівник:

к.е.н., ст.викладач
(науковий ступінь, вчене звання)
Астахова Наталя Ігорівна _____
(прізвище, ім'я, по батькові) /підпис/

ЗАГАЛЬНА ХАРАКТЕРИСТИКА РОБОТИ

Актуальність теми. Актуальність розвитку автотранспортного страхування впливає з того, що швидке зростання парку автомобілів в Україні зумовлює збільшення числа дорожньо-транспортних пригод та пов'язаних з ними збитків, заподіяних життю, здоров'ю, майну громадян. Кожного дня кількість аварій на дорозі тільки збільшується, з чого зробимо висновок, що незастрахована машина — втрачена машина. Автотранспортне страхування – комплекс особливих видів страхування, що покривають ризики, пов'язані з експлуатацією автотранспортних засобів (страхування авто КАСКО), водіїв, пасажирів, вантажу, багажу, цивільно-правової відповідальності власників автомобільного транспорту. Мета і завдання. Метою роботи є теоретичне та практичне дослідження особливостей страхування автотранспортних засобів, аналіз основних його видів та визначення на цій основі проблем та перспектив розвитку автотранспортного страхування в нашій країні, зокрема в СК «Арсенал». Для здійснення поставленої мети в роботі необхідно вирішити завдання: а) виявити сутність та необхідність страхування автотранспортних засобів; б) дослідити основні види страхування автотранспортних засобів; в) розглянути досвід зарубіжних країн у страхуванні автотранспортних засобів; г) здійснити аналіз страхування автотранспортних засобів в Україні; д) проаналізувати діяльність страхової компанії «Арсенал», зокрема щодо страхування автотранспортних засобів; е) визначити основні проблеми розвитку автотранспортного страхування в Україні ж) надати конкретні пропозиції, спрямовані на вдосконалення страхування автотранспортних засобів.

Об'єкт і предмет кваліфіційної роботи. Об'єктом є процес управління страхуванням автотранспортних засобів як складової ринку страхових послуг.

Предметом дослідження є економічні відносини між страхувальником і страховиком, що виникають в процесі страхування автотранспортних засобів.

Методи дослідження. Основними методами, які використовуються в роботі є методи теоретичного узагальнення та порівняння; статистичні табличні та графічні методи; методи конкретного та абстрактного; методи системного та комплексного підходу; економіко-математичні методи.

Інформаційна база дослідження. В процесі написання роботи були використані нормативно-законодавчі акти, підручники, посібники, матеріали періодичних видань, річні звіти Національної комісії з регулювання ринків фінансових послуг, фінансова звітність СК «Арсенал» за 2014-2016 рр., а також інтернет-ресурси.

Структура та обсяг роботи.

Кваліфікаційна робота магістра складається зі вступу, трьох розділів, висновків, списку використаних джерел (36 найменувань). ЛДодатків не має. Загальний обсяг роботи становить 83 сторінок. Основний зміст викладено на 78 сторінках. Робота містить 10 таблиць, 6 рисунків.

ОСНОВНИЙ ЗМІСТ РОБОТИ

У першому розділі «Теоретичні основи страхування автотранспортних засобів» розглянуто сутність стахування автотранспортних засобів зокрема добровільні та обо'язкові види страхування, КАСКО як вид страхування автотранспортних засобів, досвід зарубіжних країн у страхуванні автотранспортних засобів по КАСКО.

У другому розділі «Аналіз страхування по Каско в Україні (на прикладі СК «Арсенал»)» проведено аналіз сучасного стану страхування автотранспортних засобів в Україні, страхування наземного транспорту в страховій компанії «Арсенал», добровільних видів страхування в страховій компанії «Арсенал».

На основі фінансового звіту СК «Арсенал» була побудовані основні показники діяльності з видів добровільного страхування для установлення місця Каско у діяльності з видів добровільного страхування.

Зробивши аналіз показників з добровільних видів страхування можна зробити висновок, що Каско має найбільший попит серед страхувателів. Найбільша кількість страхових виплат комплексується найбільшою кількістю страхових премій. Це зумовлено великою кількістю ризиків, що включає в себе цей вид страхування але Каско залишається рентабельним видом добровільного страхування, тому що займає друге місце по прибутковості у страховій компанії «Арсенал».

У третьому розділі «Перспективи розвитку страхування автотранспортних засобів по Каско в Україні (на прикладі СК «Арсенал»)» було виявлено проблеми розвитку страхування по КАСКО в Україні (на прикладі СК «Арсенал») та надані рекомендації щодо напрямків підвищення ефективності організації страхової діяльності (на прикладі СК «Арсенал»).

ВИСНОВКИ

На основі проведеного дослідження можна зробити наступні висновки щодо сутності і особливостей розвитку страхування автотранспортних засобів в Україні:

- 1) Страхування засобів автотранспорту, які належать громадянам – це добровільне страхування транспортних засобів (авто-КАСКО) на випадок його пошкодження або повного конструктивного знищення внаслідок ДТП, стихійного лиха або крадіжки.
- 2) Розвиток страхування автотранспортних засобів стимулюється зростаючим попитом на захист від численних ризиків в умовах економічної нестабільності, яка супроводжується випадками ДТП, зростанням злочинності, травматизмом тощо.

- 3) Швидке зростання парку автомобілів в Україні зумовлює збільшення числа дорожньо-транспортних пригод та пов'язаних з ними збитків, заподіяних життю, здоров'ю та майну громадян.
- 4) Страхування автотранспортних засобів здійснюється виключно на добровільній основі. У зв'язку з тим, що на страховому ринку України діє велика кількість страхових компаній, у кожній страховій компанії, що займається страхуванням автомобільного транспорту, існують свої умови, нововведення, тарифи, додаткові вимоги, властиві тільки їй одній. Але в усіх компаніях є однакові стандартні положення.
- 5) Вартість полісу КАСКО розраховується за стандартною формулою: $\text{страхова премія} = (\text{страхова сума} * \text{страховий тариф})$. Страхування здійснюється за тарифами, складеними з урахуванням типу транспортного засобу, його вартості, терміну експлуатації та ін. Також до уваги беруться стаж водія, випадки участі в ДТП, тривалість здійснення страхування тощо.
- 6) Негативне ставлення громадян до страхування зумовлюється, певним чином, бажанням страховиків якомога скоріше зібрати значний капітал за рахунок підвищення тарифів і невиплат страхового відшкодування. Важливу роль відіграє необізнаність та неухважність страхувальників, відсутність довіри до страховиків та низька платоспроможність автовласників.
- 7) Проблемою також є те, що страхові компанії віддають перевагу підприємствам, оскільки можливо заробити швидше і більше коштів без клопіткої роботи із страхувальниками, особливо з різними категоріями населення. Проте збільшення кількості транспортних засобів – основний стимулюючий фактор щодо розвитку ринку автострахування.
- 8) Негативною особливістю досліджуваного ринку страхування вважається зростання махінацій.
- 9) Страхова діяльність СК «Арсенал» помірими темпами розвивається з рока в рік.
- 10) Незважаючи на збитковість даного сегмента страхового ринку, він залишається пріоритетним напрямом страхового бізнесу для компаній,

оскільки дає змогу розширити коло своїх клієнтів, використовуючи зарубіжний досвід, зокрема США. 11) Незважаючи на велику кількість страхових випадків та страхових виплат сукупна сума страхових премій по КАСКО(на прикладі СК «Арсенал») перевищує збитки, таким чином страхування по КАСКО являє собою прибутковою діяльністю.

Результати дослідження ринку страхування автотранспортних засобів в 2016 році дають змогу виявити можливі напрямки розвитку даного сегменту, а саме: подальше загострення конкуренції на ринку, яке буде підштовхувати страховиків до оптимізації внутрішніх процесів і пошуку нових продуктів; розширення спектру послуг для страхувальників; використання прогресивних технологій страхування; інформування населення про страхові послуги та ін.

ANNOTATION

Maria Demidenko «Insurance of motor vehicles (auto-casco) and its development in Ukraine»,

(students surname and initials)

(work title)

thesis for Master degree in specialty «Finance, Banking and Insurance»

under the program

«Financial and insurance management»,

Odessa National Economic University

Odessa, 2018

This thesis consists of three chapters. Object of study is the process of managing the insurance of motor vehicles as a component of the insurance services market.

Diploma thesis deals with theoretical aspects of The theoretical aspects of motor vehicle insurance, analysis of its main types and determination on this basis of the problems and prospects of motor transport insurance development in our country, in particular, in the Arsenal Insurance Company, are considered in this paper.

The analysis of the activity of the insurance company "Arsenal", the main indicators of the activity of insurance companies in Ukraine.

The methods of improving the efficiency of auto-casco as a kind of voluntary insurance are offered.

Keywords: Casco, OSAGO, green card, MTIBU, insurance, voluntary insurance, insurer, insurer.